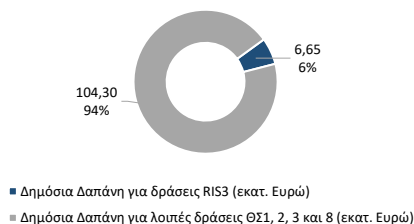

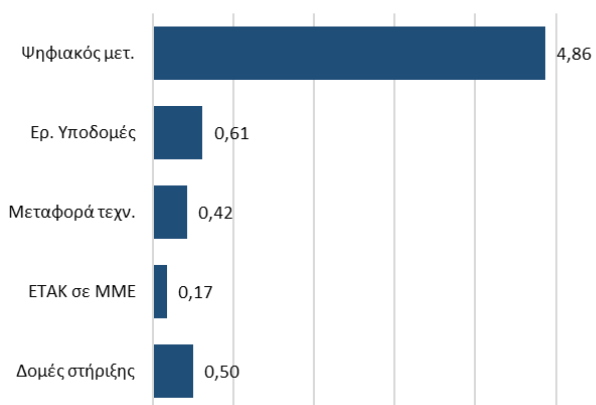
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης για δράσεις RIS3

Το σύνολο της Δημόσιας Δαπάνης (ΔΔ) που συμβασιοποιήθηκε από το ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-20 για δράσεις που είναι άμεσα συμβατές με τους στόχους της ΠΣΕΕ ανήλθε σε **€6,65εκατ.**, ήτοι το 9,9% του συνόλου της ΔΔ των Θεματικών Στόχων 1, 2, 3 και 8, εξαιρουμένων των δράσεων ενίσχυσης της ρευστότητας των ΜμΕ λόγω Covid. Εάν συνυπολογιστούν και οι τελευταίες, τότε η αναλογία υπολογίζεται στο **6%**.

Μίγμα Πολιτικής RIS3 (Δημ. Δαπάνη, εκατ. Ευρώ)

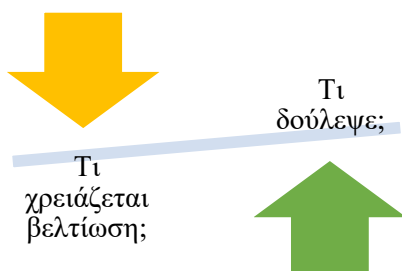
Η πρώτη έκδοση του ΠΕΠ προέβλεπε την ενεργοποίηση **10** εργαλείων πολιτικής προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ. Μέχρι τα μέσα του 2023 είχαν ενεργοποιηθεί μόνο **5** απ' αυτά (50%) μέσω **6** προσκλήσεων. Περισσότερο από το 70% του προϋπολογισμού αφορά ενισχύσεις ΤΠΕ για επιχειρήσεις (ΕΠΙ2), ενώ τα περισσότερα ΕΠ είχαν σχετικά μικρό προϋπολογισμό. Η εξειδίκευση και δημοσίευση προσκλήσεων συνεχίστηκε ως και το 2023, προφανώς με την λογική άμεσης μεταφοράς έργων για την περίοδο 2021-2027 και προκειμένου να διασφαλιστεί ομαλή μετάβαση.

1° επίτευγμα

- Ενεργοποίηση σημαντικού αριθμού εργαλείων, συμπ. κουπονιών καινοτομίας

2° επίτευγμα

- Έμφαση στην διακυβέρνηση

Η ΔΕΑ ολοκληρώθηκε μετά την κατάρτιση της RIS και εφαρμόστηκε με σχετική επιτυχία, τροφοδοτώντας τις (αρχικές τουλάχιστον) προσκλήσεις του ΠΕΠ.

Η Πελοπόννησος υποστήριξε συστηματικά την εξειδίκευση της ΠΣΕΕ. Η COVID-19 επηρέασε σημαντικά την πορεία αυτή και υπήρξε ένας από τους κυριότερους λόγους που οδήγησε στην περιορισμένη συνεισφορά του ΠΕΠ στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Πελοποννήσου στο πεδίο της Έξυπνης Ανάπτυξης. Το ΠΕΠ Πελοποννήσου προσπάθησε σε σημαντικό βαθμό να συνδέσει τις δράσεις ΠΣΕΕ (ειδικά στον ΘΣ3) με τα Χωρικά Εργαλεία. Η συσχέτιση αυτή φαίνεται να ενίσχυσε τις ΟΧΕ, ωστόσο φαίνεται ότι αδυνάτισε την ΠΣΕΕ καθώς τα έργα αυτά χαρακτηρίζονται περισσότερο ως έργα εκσυγχρονισμού και ενσωμάτωσης ελάχιστα έργα καινοτόμου επιχειρηματικότητας.

ΜΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Από την ΠΣΕΕ στο ΠΕΠ

Η Περιφερειακή Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας με βάση την Έξυπνη Εξειδίκευση της Πελοποννήσου σχεδιάστηκε την περίοδο 2013-2015, εγκρίθηκε σε δύο φάσεις, αρχικά από το Περιφερειακό Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2014 και περίπου ένα χρόνο μετά εγκρίθηκε και το σχέδιο δράσης.

Για τον καθορισμό προτεραιοτήτων καινοτομίας και έρευνας για την Περιφέρεια Πελοποννήσου στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ 2014-2020 ελήφθησαν υπ' όψη δεδομένα και εισροές από την ανάλυση περιβάλλοντος και την συνεπακόλουθη ανάλυση SWOT όπως και το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2014-2020.

Οι στρατηγικοί τομείς και οι κλάδοι της ΠΣΕΕ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι οι ακόλουθοι:

1. Αγροδιατροφικός Τομέας
2. Τουρισμός – Πολιτισμός & Δημιουργική Βιομηχανία
3. Μεταποιητική Βιομηχανία και Λοιποί Δυναμικοί Τομείς (παραγωγή προϊόντων ξύλου, μετάλλου, προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, παραγωγή ειδών από πλαστικό, ειδών συσκευασίας, μηχανημάτων, οργάνων και δομικών υλικών, μαρμάρου)
4. Οριζόντιοι Υποστηρικτικοί Τομείς (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών- ΤΠΕ)

Σημειώνεται ότι οι βασικοί οικονομικοί τομείς/κλάδοι εστίασης της ΠΣΕΕ είναι ο αγροδιατροφικός τομέας και ο τουρισμός-πολιτισμός και πλαισιώνονται από τους άλλους δύο. Η επιλογή των τομέων/κλάδων αυτών έγινε με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Περιφέρειας, την ύπαρξη κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων και τις δυνατότητες ανάπτυξης συνεργειών. Σε αυτό το πλαίσιο ορίστηκαν και τρεις γενικοί στόχοι - στρατηγικές κατευθύνσεις για την RIS3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου:

1. ανανέωση παραδοσιακών κλάδων με τον προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και νέες market niches,
2. εκσυγχρονισμός με την υιοθέτηση και τη διάδοση νέων τεχνολογιών,
3. διαφοροποίηση από υφιστάμενες εξειδικεύσεις με συναφή πεδία.

Στο κείμενο του Σχεδίου Δράσης της ΠΣΕΕ γίνεται αντιστοίχιση των στόχων της RIS3 με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 χωρίς όμως να γίνεται ανάλυση της λογικής της παρέμβασης. Επιπλέον γίνεται αναλυτική αντιστοίχιση των προτεινόμενων δράσεων με δείκτες εκροών και δίνονται τιμές στόχου τόσο για τους δείκτες εκροών όσο και για τους δείκτες αποτελεσμάτων.

Διάρθρωση του Μίγματος Πολιτικής στην πρώτη έκδοση του ΠΕΠ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται η αντιστοίχιση των προτεινόμενων δράσεων, που είχαν προβλεφθεί στην πρώτη έκδοση του ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου και τον ειδικό στόχο που αυτές εξυπηρετούσαν, με τα Εργαλεία Πολιτικής της τυπολογίας που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης.

Πίνακας 1 Διάρθρωση του μίγματος πολιτικής στην αρχική έκδοση του ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
ΕΠ2: Ενίσχυση υποδομών για έρευνα	Ενίσχυση της αναβάθμισης, συμπλήρωσης ή / και επέκτασης ή και δημιουργίας ερευνητικών υποδομών στη Πελοπόννησο, κυρίως για την εξυπηρέτηση των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας	Αύξηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια, που κατά κύριο λόγο εξυπηρετούν τις Περιφερειακές αναπτυξιακές ανάγκες και προοπτικές - 1α
ΕΠ3 Επενδύσεις σε υποδομές Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας	Ενίσχυση της λειτουργίας υποστηρικτικού μηχανισμού και μέσων για ίδρυση, ανάπτυξη των εργασιών καινοτόμων επιχειρήσεων και προαγωγή της επιχειρηματικότητας, κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τη «Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης», στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	Αύξηση της εκμετάλλευσης προϊόντων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομιών από υφιστάμενες ΜΜΕ, για βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων - 3α
ΕΠ7: Έμμεση στήριξη μεταφοράς τεχνολογίας	Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας για ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της έρευνας / τεχνολογίας και καινοτομιών στη παραγωγική και λειτουργική διαδικασία των επιχειρήσεων	Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία - 1β
	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την αξιοποίηση καινοτομιών και προϊόντων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων	Αύξηση της εκμετάλλευσης προϊόντων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομιών από υφιστάμενες ΜΜΕ, για βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων - 3α
ΕΠ8: Υποστήριξη επιχειρηματικών επενδύσεων για την υιοθέτηση καινοτομιών	Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, ή / και της χρήσης των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, στην παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα, υφιστάμενων και νέων ΜΜΕ	Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία - 1β
ΕΠ9: Ενίσχυση ικανοτήτων για καινοτομία στις επιχειρήσεις	Ενίσχυση της εκπόνησης και εφαρμογής επιχειρηματικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων για ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κατά προτεραιότητα με τη χρήση καινοτομιών	Αύξηση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας - 3γ
	Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων για αναδιοργάνωση των παραγωγικών, εμπορικών και διοικητικών λειτουργιών για	

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
	την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών	
ΕΠ10: Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων	Ενίσχυση / υποστήριξη της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων, με προτεραιότητα για την αξιοποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης και μέσω υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών	Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της Περιφέρειας Πελοποννήσου - 3α2
ΕΠ11: Διεθνοποίηση επιχειρήσεων	Ενίσχυση / υποστήριξη των Επιχειρήσεων για ανάπτυξη Έρευνας / Τεχνολογίας και καινοτομιών στη παραγωγή και διάθεση των προϊόντων τους στο εξωτερικό, με τοπικής προέλευσης των ενδιάμεσων ή / και πρώτων υλών	
	Ενίσχυση / υποστήριξη των Επιχειρήσεων για την προώθηση στο εξωτερικό των μεταποιημένων προϊόντων τοπικής προέλευσης με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και χρήση καινοτομιών	Αύξηση της αξίας των εξαγωγών - 3δ
	Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων για τον αναπροσδιορισμό του επιχειρηματικού τους μοντέλου, με εξαγωγικό προσανατολισμό των παραγωγικών και εμπορικών δραστηριοτήτων τους	
ΕΠ12: Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων	Ενίσχυση επενδύσεων για ανάπτυξη ηλεκτρονικού εμπορίου (όπως, ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing)	Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας - 2β
	Ενίσχυση υφιστάμενων ή νέων επιχειρήσεων, για ανάπτυξη ή / και χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ, στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες	
ΕΠ13: Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινων πόρων για την έξυπνη εξειδίκευση	Συμβουλευτική Υποστήριξη ανέργων για ίδρυση επιχειρήσεων	Διεύρυνση του επιχειρηματικού ιστού και της απασχόλησης με καινοτομικές δραστηριότητες - 8ιι
	Ενίσχυση της ίδρυσης επιχειρήσεων / αυτοαπασχόληση για ανέργους	
	Ενίσχυση της συμβουλευτικής, υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αναδιοργάνωση και αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους	
	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους, σύμφωνα με πρόγραμμα αναδιοργάνωσης	Βελτίωση των λειτουργιών των ΜΜΕ, με διατήρηση των θέσεων απασχόλησης - 8ν

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
ΕΠ16: Υποστήριξη τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας	Δημιουργία και λειτουργία υποστηρικτικού μηχανισμού και μέσων για ίδρυση ή / και ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων	Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία - 1β

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από ανάλυση κειμένων της έκδοσης 1.5 του ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Στο σύνολο των εργαλείων του πίνακα σημειώθηκαν αλλαγές μεταξύ της αρχικής έκδοσης και των αναθεωρήσεων τόσο σε αριθμό όσο και σε ενεργοποίηση ή μη επενδυτικών προτεραιοτήτων, ενδεικτικά αναφέρεται ότι η επενδυτική προτεραιότητα 3δ εν τέλει δεν ενεργοποιήθηκε. Από τα παραπάνω δέκα εργαλεία πολιτικής, όπως αναλύεται στην επόμενη ενότητα, ενεργοποιήθηκαν τελικά πέντε.

Ενεργοποίηση Εργαλείων Πολιτικής

Γενική εικόνα

Η ένταση της χρηματοδότησης για τους ΘΣ που ενδιαφέρουν την παρούσα αναφορά (ΘΣ1,2,3 και 8) με σύγκριση της αρχικής και της πλέον πρόσφατα αναθεωρημένης και ισχύουσας έκδοσης του ΠΕΠ Πελοποννήσου φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2: Εξέλιξη χρηματοδότησης επιλεγμένων Θεματικών Στόχων ΠΕΠ Πελοποννήσου (σύνολο προϋπολογισμού ΔΔ σε Ευρώ)

Θεματικός Στόχος	Έκδοση 1.4	Έκδοση 7.0	Μεταβολή
ΘΣ1	6.000.000,00	600.000,00	-90,00%
ΘΣ2	3.125.000,00	1.800.000,00	-42,40%
ΘΣ3	31.875.000,00	45.600.000,00	43,06%
ΘΣ8	5.174.606,00	1.000.000,00	-80,67%
ΣΥΝΟΛΟ	46.174.606	49.000.000	6,12%

Πηγή: Κείμενα ΠΕΠ Πελοποννήσου & πρακτικά της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Παρά την αύξηση στον προϋπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης για τον ΘΣ3 στο πλαίσιο των μέτρων ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών συνθηκών που επέφερε η πανδημία COVID-19, το ΠΕΠ δεν έχει αποτυπώσει ως τώρα το πλήρες ύψος των δαπανών στον ΘΣ3 που βάσει πληρωμών είναι υπερ-διπλάσιο του προγραμματικού προϋπολογισμού. Παρόλα αυτά, ήδη η έκδοση 7.0 του ΠΕΠ έχει περιορίσει σημαντικά (-90%) τους πόρους του ΠΕΠ για τους ΘΣ1,2 και 8. Ιδιαίτερα για τον ΘΣ1, ο προϋπολογισμός του ΠΕΠ είναι εξαιρετικά χαμηλός, περίπου στο 50% των νομικών δεσμεύσεων των έργων που περιλαμβάνει (αντικατοπτρίζοντας τις χαμηλές προσδοκίες της ΕΥΔ για επιπλέον πληρωμές στο τέλος του προγράμματος).

Ο Πίνακας 3 δίνει την κατάσταση της ενεργοποίησης των ΘΣ ενδιαφέροντος μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου με ημερομηνία αναφοράς την 13^η Ιουλίου 2023.

Πίνακας 3: Συνολική ενεργοποίηση επιλεγμένων Θεματικών Στόχων ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Θεματικός Στόχος	Αρ. προσκλήσεων	Ενταγμένα	ΔΔ συμβάσεων	ΔΔ πληρωμών
ΘΣ1	4	12	1.364.224	647.263
ΘΣ2	3	223	7.815.388	1.821.841
ΘΣ3 (εκτός covid)	6	456	54.875.465	12.944.020
ΘΣ3 COVID	1	1776	41.610.921	39.866.617
ΘΣ8	2	347	5.281.055	1.897.000
ΣΥΝΟΛΟ	16	2.814	110.947.053	57.176.741

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023.

Στον ΘΣ3 γίνεται ο διαχωρισμός των προσκλήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 από τις λοιπές δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για να μπορεί ο αναγνώστης να διακρίνει τις δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας από τις αντίστοιχες για την επιβίωση των επιχειρήσεων. Το σύνολο της συμβασιοποιημένης δημόσιας δαπάνης για τον ΘΣ3 υπερβαίνει κατά πολύ (+210%) τον αντίστοιχο προϋπολογισμό, ενώ το ίδιο ισχύει για όλους τους υπό εξέταση ΘΣ. Οι τιμές του αναθεωρημένου προγραμματικού εγγράφου συγκλίνουν στις τιμές των πληρωμών (ανά ΘΣ), στοιχείο που υποδηλώνει ότι η ΕΥΔ Πελοποννήσου δεν αναμένει σημαντικές πληρωμές στο τέλος του προγράμματος. Παράλληλα εξετάζοντας τις προσκλήσεις είναι σαφές ότι τουλάχιστον δύο από αυτές έχουν τα χαρακτηριστικά «μεταφερόμενων» έργων, αναμένεται δηλαδή οι νομικές δεσμεύσεις τους να περάσουν συνολικά στο νέο πρόγραμμα.

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει τις Προσκλήσεις του ΠΕΠ Πελοποννήσου που είχαν ενταγμένα έργα την 13.7.2023 και κρίθηκαν ως συμβατές με τα Εργαλεία Πολιτικής (ΕΠ) προς υποστήριξη των ΠΣΕΕ που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας αναφοράς.

Πίνακας 4: Συνολική ενεργοποίηση Εργαλείων Πολιτικής συναφών με ΠΣΕΕ από το ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Θεματικός Στόχος	Αρ. προσκλήσεων	Ενταγμένα	ΔΔ συμβάσεων	ΔΔ πληρωμών
ΘΣ1	4	12	1.364.224	647.263
ΘΣ2	1	216	4.862.904	635.286
ΘΣ3 (εκτός covid)	1	1	423.028	87.239
ΘΣ8	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	6	229	6.650.156	1.369.788

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023.

Το ύψος της συμβασιοποιημένης δημόσιας δαπάνης των προσκλήσεων του Πίνακα 4 αντιστοιχεί στο 6% του προϋπολογισμού της ΔΔ των ΘΣ ενδιαφέροντος του ΠΕΠ (βλ. Πίνακας 3), ενώ το σύνολο των πληρωμών προς τους δικαιούχους ανέρχεται στο 20,6% της συμβασιοποιημένης δημόσιας δαπάνης.

Στη συνέχεια ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση των εργαλείων πολιτικής προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ που ενεργοποιήθηκαν μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου.

ΕΠ8: Υποστήριξη επιχειρηματικών επενδύσεων για την υιοθέτηση καινοτομιών

Η Πρόκληση 3089/ΚΕ-ΠΕΛ-01 με τίτλο «Ενίσχυση πρωτοβουλιών ΜΜΕ για ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας (κουπόνια καινοτομίας) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου» υπήρξε η πρώτη πρόσκληση που ενεργοποιήθηκε στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ και αποτέλεσε προϊόν εφαρμογής της ΔΕΑ.

Ο προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης ήταν €7εκατ.

Πίνακας 5: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ8

	3089/ΚΕ-ΠΕΛ-01	3100/ΚΕ-ΠΕΛ-02	ΣΥΝΟΛΟ
Ημερ. Δημοσίευσης	14.06.2018	16.7.2018	
Αρ. υποβολών	10	4	14
Αιτούμενη ΔΔ	144 900	147 895	291 795
Αρ. ενταγμένων έργων	7	1	8
Ημερ. Ένταξης	23.01.2019	21.1.2021	
ΔΔ ενταγμένων έργων	115 000	53 129	168 129
Πληρωμές	70 000	45 045	115 045
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	22.01.2020		

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Με την παραπάνω πρόσκληση, το ΠΕΠ στόχευσε «η παροχή κινήτρων σε ΜΜΕ επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για αναζήτηση καινοτόμων λύσεων, την μεταφορά

τεχνολογίας, τη διάγνωση των αναγκών και την διερεύνηση της δυνατότητας συμμετοχής τους σε δράσεις ΕΤΑΚ,....».

Από την παραπάνω διατύπωση είναι σαφές ότι η πρόσκληση είναι πλήρως συμβατή με την ΠΣΕΕ.

Ο Προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ανερχόταν στα € 0,5εκ., ωστόσο οι προτάσεις που κατατέθηκαν οριακά ξεπέρασαν το 29% του ποσού αυτού. Εν τέλει συμβασιοποιήθηκαν 7 έργα (στο 14% του αρχικού π/υ) και έχουν ολοκληρωθεί 5 (στο 10%), ενώ βάσει του χρόνου και της φύσης της δράσης δεν αναμένεται περαιτέρω υλοποίηση. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η δράση δεν ήταν ελκυστική και ότι λόγω περιορισμένης συμμετοχής δεν θα προκαλέσει σημαντικά αποτελέσματα.

Στο ΕΠ8 επίσης ενεργοποιήθηκε μέσω της Πρόσκλησης 3100/ΚΕ-ΠΕΛ-02 η δράση με τίτλο «Δημιουργία / αναβάθμιση εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου και καινοτομίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου». Η Πρόσκληση απευθυνόταν αποκλειστικά σε της αλυσίδας αξίας της αγροδιατροφής. Η δράση είχε μικρή επιτυχία, καθώς μπόρεσε εν τέλει να εντάξει μόλις ένα έργο.

Από τις 4 υποβολές στο πλαίσιο της πρόσκλησης μόνο 1 αξιολογήθηκε θετικά και υλοποιήθηκε. Γενικά, ισχύουν όπως και παραπάνω ότι η ελάχιστη συμμετοχή προβληματίζει ως προς την σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα που τελικά η δράση πέτυχε.

ΕΠ16-Υποστήριξη του Περιφερειακού Συστήματος Καινοτομίας

Το εργαλείο πολιτικής υπ' αριθμ. 16 ενεργοποιήθηκε μέσω της Πρόσκλησης 2529/ΠΕΛ43 με τίτλο «Μηχανισμός διαχείρισης, παρακολούθησης και εφαρμογής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου», απευθυνόταν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και είχε ως στόχο την υποστήριξη της ΠΣΕΕ.

Πίνακας 6: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ16

	2529/ΠΕΛ43
Ημερ. Δημοσίευσης	6.12.2017
Αρ. υποβολών	1
Αιτούμενη ΔΔ	500 000
Αρ. ενταγμένων έργων	1
Ημερ. Ένταξης	15.04.2018
ΔΔ ενταγμένων έργων	499 596
Πληρωμές	101 804
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	30.09.2023

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ Πελοποννήσου με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Η δράση θα ολοκληρωθεί με μειωμένες ωστόσο πληρωμές. Συνέχεια της δράσης φαίνεται να αποτελεί η 4537/ΠΕΛ95, η οποία ωστόσο εντάχθηκε στις 14/8/2023 και δεν λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση (αφορά στην Περίοδο 2021-2027).

ΕΠ2: Υποστήριξη Ερευνητικών Υποδομών

Το εργαλείο πολιτικής υπ' αριθμ. 2 ενεργοποιήθηκε μέσω της Πρόσκλησης 4084/ΠΕΛ83 με τίτλο «Ενίσχυση της αναβάθμισης, συμπλήρωσης ή/και επέκτασης ή και δημιουργίας ερευνητικών υποδομών στην Πελοπόννησο, κυρίως για την εξυπηρέτηση των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας». Η πρόσκληση απευθυνόταν στους ακόλουθους τύπους δυνητικών δικαιούχων: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ του άρθρου 12, ν.4386/2016, Λοιποί φορείς καθ' αρμοδιότητα (ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, υπαγόμενοι σε φορείς Κεντρικής Διοίκησης), Πανεπιστήμια.

Ο Πίνακας παρουσιάζει τα βασικά δεδομένα της Πρόσκλησης.

Πίνακας 7: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ2

	4084/ΠΕΛ83
Ημερ. Δημοσίευσης	16.1.2020
Αρ. υποβολών	15
Αιτούμενη ΔΔ	5 059 851
Αρ. ενταγμένων έργων	2
Ημερ. Ένταξης	10.04.2020
ΔΔ ενταγμένων έργων	696 500
Πληρωμές	430 414
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	30.12.2023

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ Πελοποννήσου με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Η δράση είχε περιορισμένη επιτυχία, καθώς σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία είχε πολύ υψηλό βαθμό απορριφθέντων προτάσεων. Το ποσοστό επιτυχίας ξεπερνάει μόλις το 13%, ενώ ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων, παρά την μεγάλη προσφορά, ανέρχεται στο 42,7% του προϋπολογισμού της πρόσκλησης.

ΕΠ12: Ψηφιακή αναβάθμιση Επιχειρήσεων

Το εργαλείο πολιτικής υπ' αριθμ. 12 ενεργοποιήθηκε μέσω της Πρόσκλησης 4265/ΚΕ-ΠΕΛ-03 με τίτλο «Ενίσχυση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) καθώς και συστημάτων αυτοματισμού». Στόχοι της συγκεκριμένης δράσης είναι η ενίσχυση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων που εδρεύουν και δραστηριοποιούνται εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου για τη χρήση υπηρεσιών και προϊόντων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), τα οποία θα τις καταστήσουν ανταγωνιστικές στην αγορά μέσω των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ καθώς και της εξοικονόμησης πόρων και την προσφορά ανταγωνιστικών και φιλικών προς το περιβάλλον υπηρεσιών. Ο προϋπολογισμός της πρόσκλησης ήταν €3,75εκ. και το 25% του προϋπολογισμού της Πρόσκλησης απευθυνόταν σε νέες επιχειρήσεις. Παρά το γεγονός ότι η αρχική προκήρυξη κατευθυνόταν προς τομείς της ΠΣΕΕ, με την τροποποίηση του 7/2020 προστέθηκαν ΚΑΔ του εμπορίου με αποτέλεσμα να χαρακτηρίζεται οριακά ως σχετική με την ΠΣΕΕ.

Ο Πίνακας παρακάτω Πίνακας 6 παρουσιάζει τα βασικά δεδομένα της Πρόσκλησης.

Πίνακας 8: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ12

	4265/ΚΕ-ΠΕΛ03
Ημερ. Δημοσίευσης	23.07.2020
Αρ. υποβολών	535
Αιτούμενη ΔΔ	12 103 780
Αρ. ενταγμένων έργων	535
Ημερ. Ένταξης	10.12.2021
ΔΔ ενταγμένων έργων	4 862 904
Πληρωμές	365 001
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	30.12.2023

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ Πελοποννήσου με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Η δράση είχε επιτυχία, καθώς σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η ζήτηση υπήρξε περίπου τριπλάσια των πόρων που αρχικά προϋπολογίστηκαν, ενώ οι εντάξεις υπερκάλυψαν κατά 131% τον προϋπολογισμό αυτό.

ΕΠ3: Υποδομές για μεταφορά τεχνολογίας

Το ΕΠ3 ενεργοποιήθηκε μέσα από την 4538/ΠΕΛ96 πρόσκληση, που αφορούσε την «Δημιουργία Θερμοκοιτίδων Νέων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου». Σύμφωνα με κείμενο της πρόσκλησης «Σκοπός της πρόσκλησης είναι η ίδρυση θερμοκοιτίδων, ως εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης σχεδιασμένο να επιταχύνει την ανάπτυξη και την επιτυχία νεοϊδρυθεισών και εκκολαπτόμενων επιχειρήσεων, παρέχοντας στους νέους επιχειρηματίες πρόσβαση σε πόρους και σε μια σειρά από υποστηρικτικές υπηρεσίες. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας, η οποία δύναται να λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης για όλη την Περιφέρεια. Μέσω της πρόσκλησης προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί η υποστήριξη της λειτουργίας θερμοκοιτίδων, οι οποίες θα προσφέρουν σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους, κοινές υποδομές και ειδικές υπηρεσίες, διευκολύνοντας το ξεκίνημα και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, σε τομείς που τεκμηριωμένα παρουσιάζουν, κατά προτεραιότητα- συνάφεια με τους κλάδους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου».

Από την σκοπιμότητα προκύπτει ισχυρή συνάφεια με την ΠΣΕΕ. Δυνητικοί Δικαιούχοι της πρόσκλησης ήταν γενικά δημόσιοι και μη κερδοσκοπικοί συλλογικοί φορείς της Πελοποννήσου.

Ο Πίνακας παρακάτω Πίνακας 6 παρουσιάζει τα βασικά δεδομένα της Πρόσκλησης.

Πίνακας 9: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ3

	4265/ΚΕ-ΠΕΛ03
Ημερ. Δημοσίευσης	07.09.2020
Αρ. υποβολών	5
Αιτούμενη ΔΔ	4 867 003
Αρ. ενταγμένων έργων	1
Ημερ. Ένταξης	29.06.2020
ΔΔ ενταγμένων έργων	423 028
Πληρωμές	87 239
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	30.12.2023

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ Πελοποννήσου με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Η πρόσκληση είχε περιορισμένη επιτυχία, καθώς παρά την ικανή ζήτηση (>150% προϋπολογισμού πρόσκλησης), η ένταξη ενός μοναδικού έργου ανέρχεται μόλις στο 14%. Δεδομένης της φύσης του έργου και των χρόνων που απαιτούνται για την υποστήριξη των ωφελούμενων καθώς και της καθυστερημένης ημερομηνίας έναρξης της πράξης (1/2/2022) είναι βέβαιο ότι η πράξη θα μεταφερθεί με το σύνολο των δαπανών της στο ΠΕΠ 2021-2027 (ή θα απενταχθεί τελείως).

Συγκεντρωτικά

Το παράδοξο του προγράμματος της Πελοποννήσου είναι ότι ενώ παρουσιάζει (συγκριτικά) τον υψηλότερο αριθμό ενεργοποίησης προσκλήσεων /εργαλείων στον ΘΣ1, διαθέτει τον μικρότερο συμβασιολογημένο προϋπολογισμό. Συνολικά η ενεργοποίηση για το σύνολο των προβλεπόμενων από το ΠΕΠ εργαλείων πολιτικής έχει ως εξής:

- 1) Ειδικός στόχος 1.1.1 - Αύξηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια που κατά κύριο λόγο εξυπηρετούν τις περιφερειακές αναπτυξιακές ανάγκες και προοπτικές (επενδυτική προτεραιότητα 1α).
 - α) Το ΕΠ2: Ενίσχυση υποδομών για έρευνα ενεργοποιήθηκε με την Δράση «Ενίσχυση της αναβάθμισης, συμπλήρωσης ή/και επέκτασης ή και δημιουργίας ερευνητικών υποδομών στην Πελοπόννησο, κυρίως για την εξυπηρέτηση των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας».
 - β) Στο ΕΠ3: Δημιουργία Θερμοκοιτίδων Νέων Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου εντάχθηκε ένα έργο με σχετική καθυστέρηση χωρίς να εμφανίζει πληρωμές.

- 2) Ειδικός στόχος 1.2.1 - Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική & μη τεχνολογική καινοτομία (επενδυτική δραστηριότητα 1β). Δεν υπήρξαν προσκλήσεις και ενταγμένα έργα και συνεπώς το ΠΕΠ δεν επηρεάζει τους δείκτες αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου ειδικού στόχου.
 - α) ΕΠ7: Έμμεση στήριξη μεταφοράς τεχνολογίας δεν ενεργοποιήθηκε.
 - β) ΕΠ8: ενεργοποιήθηκε με δύο προσκλήσεις που αφορούσαν «Ενίσχυση πρωτοβουλιών ΜΜΕ για ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας (Κουπόνια Καινοτομίας) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου» και «Δημιουργία / αναβάθμιση εργαστηρίων ποιητικού ελέγχου και καινοτομίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου». Εντάχθηκαν συνολικά 8 έργα συνολικού προϋπολογισμού πολύ χαμηλότερου του προϋπολογισμού των προσκλήσεων.
 - γ) ΕΠ16: Υποστήριξη τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας ενεργοποιήθηκε με δύο προσκλήσεις «Μηχανισμός διαχείρισης, παρακολούθησης και εφαρμογής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου» και «Δημιουργία δομών υποστήριξης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου» (η 2^η με ημερομηνία έναρξης πράξης 8/2023 εκτιμάται ότι θα μεταφερθεί στο 2021-2027 και δεν λαμβάνεται υπόψη στην ανάλυση εκροών και αποτελεσμάτων στη συνέχεια της αξιολόγησης).
- 3) Ειδικός στόχος 1.3.1- Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας (επενδυτική προτεραιότητα 2b).
 - α) Τον Ιούλιο του 2020 ενεργοποιήθηκε η Ενίσχυση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) καθώς και συστημάτων αυτοματισμού, όπου εντάχθηκαν περισσότερα από 210 έργα.
- 4) Ειδικός στόχος 1.4.1- 1.4.1 - Παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις με τη χρήση ΤΠΕ (επενδυτική προτεραιότητα 3c). Δεν συσχετίστηκε με την ΠΣΕΕ.
- 5) 1.5.1 - Εκσυγχρονισμός της επιχειρηματικής βάσης και με την εκμετάλλευση προϊόντων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομιών από υφιστάμενες ΜΜΕ, για βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων. Ενεργοποιήθηκαν οι Προσκλήσεις 3922/ΚΕ-ΤΑΠΤΟΚ1 «Ενίσχυση του εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών ή στην παραγωγή και διάθεση μεταποιητικών προϊόντων», 4274/ΚΕ-ΠΕΛ-04 «Ενίσχυση της ίδρυσης / εκσυγχρονισμού ΜΜΕ επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου με έμφαση στην καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, οι οποίες ωστόσο δεν κατάφεραν να προσελκύσουν επενδύσεις προστιθέμενης αξίας για την ΠΣΕΕ. Η πλειονότητα των έργων που εντάχθηκε αφορούσε δραστηριότητες μη ΠΣΕΕ ή μη ύπαρξης καινοτομίας.
 - α) ΕΠ9: Ενίσχυση ικανοτήτων για καινοτομία στις επιχειρήσεις, δεν ενεργοποιήθηκε,
 - β) ΕΠ10 Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, δεν ενεργοποιήθηκε
 - γ) ΕΠ11: Διεθνοποίηση επιχειρήσεων, δεν ενεργοποιήθηκε
- 6) 1.6.1 - Αύξηση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας. Δεν ενεργοποιήθηκε κάποια πρόσκληση.
- 7) 8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές / 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι δύο Προσκλήσεις 8γ-ΚΕ-ΠΕΛ_09 και 8ε- ΠΕΛ119 δεν είχαν χαρακτηριστικά ή κριτήρια εξειδίκευσης σε τομείς ΠΣΕΕ κατά συνέπεια θεωρείται ότι δεν μπορούν να αξιολογηθούν ως συνεισφέρουσες στο ΕΠ13.

Ο Πίνακας 10 παρουσιάζει τα συγκεντρωτικά δεδομένα ανά Περιφερειακή Ενότητα με όρους συνολικής δημόσιας δαπάνης και το Διάγραμμα 1(β) αναλύει περαιτέρω την χωρική κατανομή σε επίπεδο Δήμου.

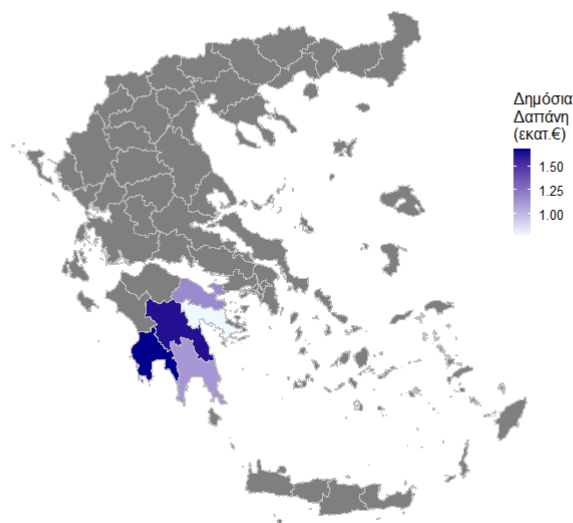
Πίνακας 10: Σύνοψη ενεργοποίησης εργαλείων πολιτικής στην Πελοπόννησο

Περιφερειακή Ενότητα	ΕΠ2	ΕΠ3	ΕΠ8	ΕΠ16	ΕΠ12	ΣΥΝΟΛΟ
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη</p> </div> </div>						

	Αρ. Έργων	ΔΔ (Ευρώ)	Αρ. Έργων	ΔΔ (Ευρώ)	Αρ. Έργων	ΔΔ (Ευρώ)	Αρ. Έργων	ΔΔ (Ευρώ)	Αρ. Έργων	ΔΔ (Ευρώ)	Δημόσια Δαπάνη (Ευρώ)
Αργολίδας					2	30.000			42	745.998	775.998
Αρκαδίας	1	400.000			1	15.000	1	499.596	44	893.504	1.808.100
Κορινθίας					1	53.129			43	1.119.808	1.172.937
Λακωνίας			1	423.028	2	25.000			24	675.562	1.123.590
Μεσσηνίας	1	296.500			3	45.000			63	1.428.031	1.769.531
Γενικό Αθροισμα	2	696.500	1	423.028	9	168.129	1	499.596	216	4.862.904	6.650.156

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ΠΣΚΕ και ΕΦΔ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Σε απόλυτες τιμές, οι ΠΕ Αρκαδίας και Μεσσηνίας μοιράζονται περίπου το ίδιο ύψος ενισχύσεων (με την πρώτη ωστόσο ως περιφερειακή έδρα να χρεώνεται τον Μηχανισμό ΠΣΕΕ). Ως προς τους ωφελούμενους η ΠΕ Μεσσηνίας διαθέτει τους περισσότερους με την Αργολίδα, την Κορινθία και την Αρκαδία να έχουν παρόμοιο αριθμό (+/- 1) και την Λακωνία να ακολουθεί.

(α)

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ΠΣΚΕ και ΕΦΔ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Διάγραμμα 1 Η χωρική διάσταση του συνόλου των ενεργών εργαλείων πολιτικής στη Πελοπόννησο

Εάν όμως ληφθούν υπόψη αφενός η σχετική κατανομή της παραγόμενης περιφερειακής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας και αφετέρου ο πληθυσμός των ΠΕ, τότε έχουμε μια ένδειξη της σχετικής συμβατότητας της έντασης χρηματοδότησης των δράσεων έξυπνης εξειδίκευσης στις ΠΕ ανάλογα με το παραγωγικό και το πληθυσμιακό τους προφίλ.

- Ο πρώτος δείκτης υπολογίζεται από το πηλίκο $\left(\frac{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 ανά ΠΕ}]}{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 στο σύνολο της Περιφέρειας}]} \right) / \left(\frac{[\text{μέση ΑΠΑ ετών 2014-2020 ανά ΠΕ}]}{[\text{Μέση ΑΠΑ ετών 2014-2020 της Περιφέρειας}]} \right)$.
- Ο δεύτερος δείκτης υπολογίζεται από το πηλίκο $\left(\frac{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 ανά ΠΕ}]}{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 στο σύνολο της Περιφέρειας}]} \right) / \left(\frac{[\text{πληθυσμός ΠΕ}]}{[\text{πληθυσμός Περιφέρειας}]} \right)$ με βάση την τελευταία απογραφή του 2021.

Πίνακας 11: Σχετική συμβατότητα έντασης δράσεων έξυπνης εξειδίκευσης με το προφίλ κάθε Π.Ε.

Π.Ε	Σχετική Ένταση	
	ΑΠΑ	Πληθυσμός

Αργολίδας	0,36	0,51
Αρκαδίας	0,73	1,30
Κορινθίας	0,39	0,52
Λακωνίας	0,67	0,82
Μεσσηνίας	0,57	0,71

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία από δεδομένα ΕΛΣΤΑΤ

Ο υπολογισμός των δύο δεικτών δείχνει ότι η Πελοπόννησος, σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότησης δράσεων προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ, με δεδομένους τους περιορισμούς των κριτηρίων επιλογής των αντίστοιχων προσκλήσεων, φαίνεται να ευνόησε εξίσου τις άλλες ΠΕ, τόσο με πληθυσμιακά κριτήρια, όσο και με κριτήρια οικονομικού μεγέθους. Ο δείκτης Gini, ένα μέτρο της στατιστικής απόκλισης από την ομοιόμορφη κατανομή, υπολογίστηκε σε 0.145 για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης ανά Π.Ε., ενώ λαμβάνοντας τις σχετικές εντάσεις που παρουσιάζει ο Πίνακας 11, βελτιώνεται σε 0,15 βάσει της ΑΠΑ και σε 0,19 βάσει του πληθυσμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Στις ενότητες που ακολουθούν επιχειρείται η σύνοψη των συμπερασμάτων από την επεξεργασία των πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων με στόχο την απάντηση στα αξιολογικά ερωτήματα όπως τέθηκαν στην μεθοδολογία αξιολόγησης. Τα συμπεράσματα θα αποτελέσουν κύρια δεδομένα εισόδου για τη συνολική αποτίμηση του μείγματος πολιτικής που σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε στο πλαίσιο των 13 ΠΕΠ για την υποστήριξη των επιμέρους περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Η διαβάθμιση των χρωμάτων στο πεδίο «Επίδοση» (πράσινο, πορτοκαλί και κόκκινο) αντιστοιχίζεται σε πολύ ικανοποιητική, μέτρια και όχι ικανοποιητική επίδοση στο αξιολογούμενο κριτήριο.

Αποτελεσματικότητα

Αξιολογικό Ερώτημα **A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Στο ΠΕΠ, έχουν τεθεί δείκτες και στόχοι αποτελεσμάτων για το σύνολο των 7 ειδικών στόχων που σχετίζονται με τη RIS3 και αποτελούν αντικείμενο της παρούσας. Απ' αυτούς, ένας υπερκαλύπτεται, 3 σημειώνουν σχεδόν κάλυψη της τιμής-στόχου, ένας υπολείπεται και για 2 δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία επίτευξης ακόμα.

Η συνεισφορά των δράσεων του ΠΕΠ στους δείκτες όπου καταγράφεται υπεραπόδοση/σχεδόν επίτευξη είναι περιορισμένη, με δεδομένο ότι οι δράσεις που έχουν ενταχθεί δεν μπορούν να δημιουργήσουν αποκλειστικά μόνες τους αποτελέσματα μέχρι το τέλος του 2023.

Τεκμηρίωση

Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει τις πλέον πρόσφατες τιμές επίτευξης για τις τιμές στόχου 2023 στους δείκτες αποτελεσμάτων του ΠΕΠ που συσχετίζονται με τις επενδυτικές προτεραιότητες που εξετάζει η παρούσα.

Δείκτης αποτελεσμάτων (επενδυτική προτεραιότητα)	Στόχος 2023	Τελευταία δεδομένα	Βαθμός Επίτευξης	Πηγή
Προσωπικό E&A στην Περιφέρεια (1α)	1.370	1.361	0,99	AIR2022 για το 2020
Επιχειρηματικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη - % του Περιφερειακού ΑΕΠ (1β)	0,2	0,4	2,00	AIR2022 για το 2020
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ΤΠΕ - εκατ. ευρώ (2β)	90	81,22	0,90	AIR2022 για το 2020
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία - εκατ. ευρώ (3α)	7.500	6.736,48	0,90	AIR2022 για το 2020
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία Τουριστικής Δραστηριότητας - εκατ. ευρώ (3γ)	1.500	1.172,69	0,78	AIR2022 για το 2020
Συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους (8iii)	54			Δεν έχουν καταχωρηθεί τιμές επίτευξης
Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους (8v)	22			Δεν έχουν καταχωρηθεί τιμές επίτευξης

Από τους 7 δείκτες, ο ένας υπερκαλύπτεται, 3 σημειώνουν σχεδόν κάλυψη της τιμής-στόχου, ένας υπολείπεται και για 2 δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία επίτευξης ακόμα. Στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 1α και 1β, τα έργα που υλοποιούνται είναι λίγα και με χαμηλό προϋπολογισμό και εκτιμάται ότι η συνεισφορά τους στις τιμές στόχευσης είναι ιδιαίτερα περιορισμένη.

Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2β, ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων δεν ξεπερνά τα €5εκατ., αντιστοιχεί σε μικρό ποσοστό των €90εκατ. της τιμής στόχου και επομένως η υψηλή απόδοση (πολύ κοντά στην επίτευξη το 2020) δεν μπορεί να συσχετιστεί με τη συνεισφορά του ΠΕΠ και οφείλεται σε άλλους παράγοντες. Το ίδιο ισχύει και για τα έργα που συσχετίζονται με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 3α και 3γ.

Στα έργα του ΕΚΤ (ΘΣ8) δεν έχει γίνει ακόμα η εισαγωγή των δελτίων εξόδου των δικαιούχων που θα καθορίσουν την επίτευξη.

Αξιολογικό Ερώτημα **A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Η ΔΕΑ εφαρμόστηκε με σχετική επιτυχία στην Πελοπόννησο και κάλυψε το σύνολο των τομέων προτεραιότητας που είχαν αναγνωρισθεί. Τα ευρήματα του πρώτου κύκλου της ΔΕΑ ελήφθησαν υπόψη στο Σχέδιο Δράσης της ΠΣΕΕ και τα ευρήματα και των δύο κύκλων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του περιεχομένου – στόχευσης κάποιων προσκλήσεων. Και παρά το γεγονός ότι οι δύο κύκλοι εντόπισαν καίρια ζητήματα, εκτιμάται ότι η ΔΕΑ δεν οδήγησε σε επαρκή αριθμό εξειδικευμένων δράσεων για τους τομείς RIS3. Σε αυτό συνέβαλε και το ότι δε συνεχίστηκε μετά το 2016.

Τεκμηρίωση

Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης έλαβε χώρα από το 2014 μέχρι το 2016 ακολουθώντας τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη στο πλαίσιο σχετικής πιλοτικής δράσης που υλοποίησε το JRC.

Υλοποιήθηκαν δύο κύκλοι (Α & Β) Επιχειρηματικής Ανακάλυψης αποτελούμενοι από 5 Ημερίδες και συνολικά 8 Τεχνικές Συναντήσεις/ Workshop που κάλυπταν όλους τους υποτομείς της ΠΣΕΕ. Συμμετείχαν πάνω από 285 άτομα, επαγγελματίες, πολίτες, επαγγελματικές οργανώσεις και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Τα ευρήματα του πρώτου κύκλου της ΔΕΑ ελήφθησαν υπόψη στο Σχέδιο Δράσης της ΠΣΕΕ και τα ευρήματα και των δύο κύκλων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του περιεχομένου – στόχευσης – προϋπολογισμού κάποιων προσκλήσεων.

Καθώς η ΔΕΑ πραγματοποιήθηκε μετά τη δημοσίευση του κειμένου της ΠΣΕΕ, δεν καταγράφονται τιμές για τους δείκτες Α.2.1.1 και Α.2.1.2.

Ο λόγος αριθμός υποβολών / αριθμός εντάξεων ανά πρόσκληση για τις 5 προσκλήσεις που αποτελούν αντικείμενο της αξιολόγησης κυμαίνεται από το 1 έως το 7,5 και η συνολική τιμή του δείκτη **A2.3.1 = 2.47**.

Για να εκτιμηθεί ο αριθμός των υποβολών προς το σύνολο των εν δυνάμει δικαιούχων αξιοποιήθηκαν τα δεδομένα ΚΑΔ επένδυσης που συνόδευαν τις προσκλήσεις και τα δεδομένα του στατιστικού μητρώου επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2020. Έτσι υπολογίστηκε ο δείκτης **A.2.3.2=18,2%**.

Η σχετικά χαμηλή τιμή του δείκτη A2.3.1 αντικατοπτρίζει την χαμηλή ζήτηση των εργαλείων που απευθύνονται σε επιχειρήσεις (βλ. ΕΠ8) και η A2.3.2 σχετίζεται με την μικρή παραγωγική βάση της Περιφέρειας.

Α3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί; Ποιοι ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν σε τυχόν αποκλίσεις;

Αξιολογικό Ερώτημα

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Η πρώτη πρόσκληση του ΠΕΠ προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ εκδόθηκε πάνω από 2 έτη μετά την έγκριση της ΠΣΕΕ ως απόρροια κάποιων καθυστερήσεων τις οποίες αντιμετώπισε το ΠΕΠ Πελοποννήσου στην εφαρμογή του.

Τεκμηρίωση

Η ΠΣΕΕ εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2015, η πρώτη σχετική με την ΠΣΕΕ πρόσκληση δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 (2529/ΠΕΛ43) και η τελευταία τον Σεπτέμβριο του 2020 (4538/ΠΕΛ96). Μόλις στις αρχές του 2019 εντάχθηκαν τα πρώτα έργα της RIS στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και έγινε ο ορισμός του Φορέα Παρακολούθησης της Στρατηγικής (Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας).

Ο μέσος όρος μεταξύ της έγκρισης της ΠΣΕΕ και της δημοσίευσης των έξι προσκλήσεων που αξιολογούνται είναι **A3.1.1 = 1431 ημέρες**. Οι χρόνοι μεταξύ δημοσίευσης των προσκλήσεων και ένταξης των έργων ήταν σαφώς συντομότεροι (**A3.1.2 = 340 ημέρες**), και η μέση διάρκεια των ενταγμένων δράσεων ήταν μεγάλη (μέση διάρκεια υλοποίησης έργων κατά την ένταξη **A3.1.3 = 827 ημέρες**).

Οι κύριοι παράγοντες (A3.2.1) που οδήγησαν στις παραπάνω αποκλίσεις συνοψίζονται ως εξής:

- Η καθυστέρηση στη σύσταση και σύγκλιση της Επιτροπής Παρακολούθησης στα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 καθώς και έγκρισης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, με αποτέλεσμα η ουσιαστική ενεργοποίηση των Προγραμμάτων να ξεκινήσει μετά την 1η Επιτροπή Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2015.
- Η καθυστέρηση εκπλήρωσης των θεματικών εθνικών αιρεσιμοτήτων T.01.1 και T.02.1.
- Η αναμονή της απλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων και η αρχική αδυναμία του να υποστηρίξει προσκλήσεις προς δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων και να υποστηρίξει την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της υλοποίησης αυτών των δράσεων.
- Η αναμονή να καθοριστούν οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης για τις δράσεις Κρατικών Ενισχύσεων ΜΜΕ (πλην των ερευνητικών έργων) όπου και για ένα χρονικό διάστημα ορίστηκε ως ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων η Δ/ση Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Α4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;

Αξιολογικό Ερώτημα

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Με τα έργα που έχουν αντιστοιχιστεί με τα πέντε εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν στην Πελοπόννησο έχουν συσχετιστεί δέκα δείκτες εκροών. Μέχρι

τα μέσα Ιουλίου 2023 για τους τρεις απ' αυτούς δεν υπήρξε επίτευξη, τέσσερις είχαν επιτευχθεί, ένας προσέγγιζε το 63% ενώ οι άλλοι δύο κινούνται περί το 16%, ποσοστό ιδιαίτερα χαμηλό για έξι μήνες πριν τη λήξη της προγραμματικής περιόδου που συνάδει με το βαθμό ολοκλήρωσης που υπολογίστηκε στο 18,3%.

Ο αριθμός των μοναδικών ωφελούμενων είναι 229, και χαρακτηρίζεται ως μέτριος εά ληφθεί υπόψη πως η πλειοψηφία των δικαιούχων ενισχύθηκε από μικρής κλίμακας παρεμβάσεις.

Τεκμηρίωση Με βάση δεδομένα από την τελευταία έκθεση υλοποίησης του ΠΕΠ Πελοποννήσου για το έτος 2022 (AIR2022), ως προς την επίτευξη των δεικτών εκροών φαίνεται να ισχύουν τα δεδομένα στον πίνακα που ακολουθεί. Σημειώνεται ότι η τιμή στόχου αναφέρεται στο στόχο της αντίστοιχης Επενδυτικής Προτεραιότητας.

<i>Εργαλείο Πολιτικής</i>	<i>Κωδικός Δείκτη</i>	<i>Τιμή στόχου 2023</i>	<i>Αριθμός Ενταγμένων Έργων με τιμή στο δείκτη</i>	<i>Αριθμός ολοκληρωμένων έργων με τιμή στο δείκτη</i>	<i>Επίτευξη τιμών δείκτη</i>
ΕΠ2	CO24	1	2	2	1
ΕΠ16	CO01	74	1	0	358
	CO04	70	1	0	358
ΕΠ8	CO01	74	9	6	6
	CO02	4	1	1	1
	CO04	70	7	5	5
	CO26	8	8	5	8
ΕΠ12	CO01	5	216	34	216
	CO02	5	216	34	216
ΕΠ3	CO05	5	1	0	1
	CO02	5	1	0	1
	CO01	5	1	0	1

Ο αριθμός των ολοκληρωμένων έργων προκύπτει από προβλέψεις της ΕΥΔ για ολοκλήρωση μέχρι 31.12.23.

Άρα, ο βαθμός επίτευξης ανά δείκτη εκροών για τα έργα ΠΣΕΕ μέσω των 3 εργαλείων πολιτικής που εξετάζουμε έχει ως εξής:

A4.1.1 ΕΠ2 (CO24) = 100%

A4.1.1 ΕΠ16 (CO01) = 483%

A4.1.1 ΕΠ16 (CO04) = 483%

A4.1.1 ΕΠ8 (CO01) = 100%

A4.1.1 ΕΠ8 (CO02) = 100%

A4.1.1 ΕΠ8 (CO04) = 100%

A4.1.1 ΕΠ8 (CO26) = 71%

A4.1.1 ΕΠ12 (CO01) = 16%

A4.1.1 ΕΠ12 (CO02) = 16%

A4.1.1 ΕΠ3 (CO05)=(CO01)=(CO02) =100%

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία το σύνολο των ενταγμένων έργων ανέρχεται σε 229 και καταγράφονται στο ΠΣΚΕ ως ολοκληρωμένα τα 42, που αντιστοιχούν στο 18,34% (**A4.1.2=187**). Τέλος, όσον αφορά στον αριθμό των μοναδικών ωφελούμενων από τα ενταγμένα έργα στα πέντε ενεργοποιημένα εργαλεία πολιτικής, αυτός υπολογίζεται σε **A4.1.3 = 229**.

Αξιολογικό Ερώτημα **A5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;**

Επίδοση Δεν έχει εφαρμογή

Βασικά ευρήματα Οι παράγοντες που επηρέασαν την αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και υιοθέτησης καινοτομιών από τις επιχειρήσεις διακρίνονται σε εξωγενείς όσο και ενδογενείς. Η απουσία κατάλληλων μηχανισμών και συστημάτων για τη διαχείριση των έργων σημειώνεται ως ο σημαντικότερος παράγοντας του εσωτερικού περιβάλλοντος ενώ η κρίση (οικονομική στην αρχή της περιόδου και λόγω πανδημίας στο τέλος της, αλλά και ενεργειακή) διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση των δράσεων.

Τεκμηρίωση Οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα ήταν οι παρακάτω:

- Η δυσκολία ορισμού ΕΦΔ ιδίως στην αρχή της προγραμματικής περιόδου, σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα διαδικασιών υποβολής, αξιολόγησης και διαχείρισης έργων κρατικών ενισχύσεων και την έλλειψη υποστήριξης από το ΠΣΚΕ.
- Αλλαγή στην κατανομή πόρων, την προβλεπόμενη ενεργοποίηση δράσεων αλλά και προβλήματα στην υλοποίηση φυσικού αντικείμενου των έργων και πίεση για την ολοκλήρωση λόγω των δυσμενών συνθηκών από τους περιορισμούς λειτουργίας λόγω της πανδημίας COVID-19.
- Η οικονομική κρίση που ακολούθησε δημιούργησε ενέτεινε το πρόβλημα ρευστότητας.
- Η περιορισμένη πρόσβαση σε εξασφάλιση χρηματοδότησης μέσω τραπεζών όπου πολλές φορές οδηγεί στην αδυναμία κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής.

Αποδοτικότητα

Αξιολογικό Ερώτημα **B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις;**

Επίδοση ●

Βασικά ευρήματα Η ένταση της χρηματοδότησης για δράσεις υποστήριξης της ΠΣΕΕ από το ΠΕΠ Πελοποννήσου υπήρξε ιδιαίτερα χαμηλή, της τάξης του 9,4% και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επηρεάσει τους στόχους αποτελεσμάτων που έχουν τεθεί για τους ειδικούς στόχους που σχετίζονται με τους ΘΣ 1, 2, 3 και 8. Η ανάλυση του μοναδιαίου κόστους ανά δείκτη εκροής στο ΕΠ12 υποδηλώνει ότι οι τελικές πληρωμές θα είναι κατά 5% μικρότερες σε σχέση με τις συμβασιοποιημένες ενώ στο ΕΠ8 ότι θα είναι μεγαλύτερες κατά 13%. Τα δεδομένα μοναδιαίου κόστους θα αξιολογηθούν συγκριτικά με τα αντίστοιχα στις άλλες περιφέρειες για να εξαχθούν συμπεράσματα.

Τεκμηρίωση Εξετάζεται η συμβασιοποιημένη δημόσια δαπάνη ανά εργαλείο πολιτικής σε σχέση με το σύνολο για όλα τα ΕΠ και το ΠΕΠ συνολικά (εκτός των δράσεων για covid). Η ανάλυση έδειξε τα εξής:

Δείκτης B.1.1.1.α

<i>ΕΠ</i>	<i>Συμβασιολογημένη Δημόσια Δαπάνη</i>	<i>Ποσοστό στη Συμβασιολογημένη ΔΑ όλων των ΕΠ</i>	<i>Ποσοστό στη Συμβασιολογημένη ΔΑ των ΘΣ1,2,3,8 του ΠΕΠ</i>
ΕΠ2	696.500	10,47%	1,00%
ΕΠ3	423.028	6,36%	0,61%
ΕΠ8	168.129	2,53%	0,24%
ΕΠ12	4.862.904	73,12%	7,01%
ΕΠ16	499.596	7,51%	0,72%
ΣΥΝΟΛΟ	6.650.156	100%	9,59%

Από τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα είναι σαφές ότι τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν στην Πελοπόννησο συνεισφέρουν με όρους συμβασιολογημένης δημόσιας δαπάνης σε πολύ μικρό ποσοστό (**9,59%**) στο σύνολο του ίδιου δείκτη για τους ΘΣ1, 2, 3 και 8 του ΠΕΠ χωρίς να συνυπολογίζονται οι δράσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid. Εάν υπολογιστούν και οι τελευταίες προκύπτει ο δείκτης B.1.1.1.β=6%. Συνεπώς, η ένταση χρηματοδότησης των δράσεων υποστήριξης της ΠΣΕΕ Πελοποννήσου μέσω των ενεργοποιημένων Εργαλείων Πολιτικής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να χαρακτηριστεί ως επαρκής για την επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ.

Η δεύτερη παράμετρος που εξετάστηκε είναι η δημόσια δαπάνη ανά μονάδα εκροής για κάθε δείκτη που σχετίζεται με τα Εργαλεία Πολιτικής που εξετάζονται. Το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται με βάση τη συμβασιολογημένη δημόσια δαπάνη για το σύνολο των ενταγμένων έργων και με βάση τις πληρωμές δημόσιας δαπάνης για τα ολοκληρωμένα έργα. Αυτό επιτρέπει να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο η ολοκλήρωση επηρεάζει το μοναδιαίο κόστος. Οι υπολογισμοί γίνονται αξιοποιώντας τα δεδομένα που έχουν παρουσιαστεί στο κριτήριο Α.4 παραπάνω.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσής παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

<i>ΕΠ</i>	<i>Δείκτης</i>	<i>B1.1.2.α</i>	<i>B1.1.2.β</i>	<i>Διαφορά</i>
ΕΠ2	CO24	74.812		
ΕΠ3	CO05	87.239		
ΕΠ8	CO01/CO02	18.681	19.174	2,64%
ΕΠ12	CO01/CO02	22.513	21.499	-4,50%
ΕΠ16	CO01	1.182		

Τα αποτελέσματα στον πίνακα υποδηλώνουν ότι η τελική τιμή του κόστους υποστήριξης ανά επιχείρηση (CO01 & CO02), προς το παρόν μόνο για το ΕΠ8 αναμένεται να κινηθεί οριακά υψηλότερα με τη ολοκλήρωση των δράσεων, ενώ αντίστοιχα για το ΕΠ12 θα είναι 4,5% χαμηλότερο.

Και οι δύο δείκτες θα αξιολογηθούν συγκριτικά στο σύνολο των περιφερειών για εξαγωγή περαιτέρω συμπερασμάτων.

Αξιολογικό
Ερώτημα

Επίδοση

B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;

<i>Βασικά ευρήματα</i>	Δεν υπήρξε κάποιου είδους συνέργεια μεταξύ των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ στην Πελοπόννησο με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
<i>Τεκμηρίωση</i>	Παρά το γεγονός ότι υπήρχαν δυνατότητες συνεργειών με εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο, οι μοναδικές συνέργειες του ΠΕΠ Πελοποννήσου με το ΕΠΑνΕΚ αφορούσαν στη χρηματοδοτική συνδρομή του στις προσκλήσεις «Συμμετοχή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II» και «Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων». Και οι δύο αφορούσαν το ΘΣ3.

Συνοχή

Αξιολογικό Ερώτημα **Γ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑνΕΚ;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Από τις 6 προσκλήσεις που σχετίζονται με εργαλεία πολιτικής, για τις 4 δεν υπάρχουν ομοειδή εργαλεία από τομεακά προγράμματα (κυρίως το ΕΠΑνΕΚ). Για τις υπόλοιπες δύο, δεν υπήρξαν επικαλύψεις μεταξύ ομοειδών εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ και το ΕΠΑνΕΚ. Η χρονικά πρωθύστερη έκδοση ανταγωνιστικών προσκλήσεων του ΕΠΑνΕΚ για το ΕΠ12 θα μπορούσε να έχει δημιουργήσει εσωτερικό ανταγωνισμό μεταξύ των προγραμμάτων υπό την έννοια ότι το ΕΠΑνΕΚ συγκέντρωσε το πρώτο κύμα των πιθανών ωφελομένων, δεν υπάρχουν όμως στοιχεία για να γίνει η αντίστοιχη αξιολόγηση.

Τεκμηρίωση Ως προς τη χρονική επικάλυψη μεταξύ προσκλήσεων ομοειδών ΕΠ που ενεργοποιήθηκαν από το Περιφερειακό και το εθνικό σκέλος ισχύουν τα εξής:

- 1) ΕΠ2: Η πρόσκληση για την Υποστήριξη της Περιφερειακής Αριστείας προκηρύχθηκε το 2019 ενώ η πρόσκληση για «Ενίσχυση των Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας β' κύκλος» ήταν ενεργή από τον Δεκέμβριο του 2017 μέχρι και τον Μάρτιο του 2018, επομένως δεν υπάρχει χρονική επικάλυψη με την αντίστοιχη πρόσκληση του ΠΕΠ Πελοποννήσου που τον Ιανουάριο του 2020.
- 2) ΕΠ12: Οι προσκλήσεις για το «Ψηφιακό Βήμα» και «Ψηφιακό Άλμα» προηγήθηκαν δύο έτη περίπου της πρόσκλησης 4265/ΚΕ-ΠΕΛ-03 του ΠΕΠ Πελοποννήσου, χωρίς να δημιουργείται επικάλυψη.

Συνεπώς, όσον αφορά τη χρονική επικάλυψη με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής του ΕΠΑνΕΚ, το σύνολο των ομοειδών προσκλήσεων του ΕΠΑνΕΚ είτε προηγήθηκε χρονικά εκείνων του ΠΕΠ, είτε ακολούθησε, συνεπώς **Γ1.1.1 = 0**.

Ως προς την θεματική επικάλυψη των προσκλήσεων για τα ΕΠ που ενεργοποιήθηκαν στην Πελοπόννησο σε σχέση μ' εκείνα του ΕΠΑνΕΚ μπορούν να σημειωθούν τα εξής:

- ΕΠ2: Στο ΕΠΑνΕΚ μέσω της πρόσκλησης για την «Υποστήριξη της Περιφερειακής Αριστείας» ενισχύθηκαν 3 έργα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Επιστημονικής Έρευνας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και εκτιμάται ότι λειτούργησαν συμπληρωματικά παρά ανταγωνιστικά με τα 2

έργα του ΕΠ2 όπως και το έργο μέσω της πρόσκλησης για «Ενίσχυση των Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας β' κύκλος».

- ΕΠ12. Στο κομμάτι της ένταξης ΤΠΕ στις επιχειρήσεις υπάρχει συσχέτιση με το «Ψηφιακό Βήμα» και «Ψηφιακό Άλμα», σημειώνεται όμως ότι οι δικαιούχοι που ενισχύθηκαν από το ΠΕΠ ήταν οριακά περισσότεροι σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσω ΕΠΑνΕΚ.

Αξιολογικό Ερώτημα **Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα Με επιφύλαξη τριών καθεστώτων του Αναπτυξιακού Νόμου και του SME Instrument, δε φαίνεται να υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ με αντίστοιχα εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα που να μπορούν να οδηγήσουν σε αξιολογικά συμπεράσματα.

Τεκμηρίωση Στη συζήτηση με στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ Πελοποννήσου αναφέρθηκε ότι η αρχική στόχευση σε επίπεδο περιφέρειας που αποτυπώνεται και στο Σχέδιο Δράσης της ΠΣΕΕ ήταν να υπάρχουν πολλές πηγές χρηματοδότησης, όμως λόγω πίεσης χρόνου και έλλειψης ενημέρωσης και στοιχείων αυτό δεν προχώρησε. Στο Σχέδιο Δράσης αναφέρεται πέρα από το ΕΠΑνΕΚ και το ΠΑΑ, το HORIZON 2020. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ώστε να μπορέσει να γίνει αξιολόγηση αν και κατά πόσο λειτούργησαν εργαλεία πολιτικής εκτός ΕΔΕΤ.

Στην έκθεση παρακολούθησης ΠΣΕΕ για το 2019 (σελ. 22) υπάρχει ο συγκεντρωτικός πίνακας με τα έργα ανά πηγή χρηματοδότησης με τη σημείωση ότι για την περίπτωση του HORIZON δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία αριθμού έργων (στην ένδειξη του πλήθους τους αναφέρεται ο αριθμός των συμμετοχών της Περιφέρειας), και ο π/υ ορισμένων επιμέρους προγραμμάτων αναφέρεται στο έτος 2018.

Πηγή χρηματοδότησης	Αριθμός έργων	Προϋπολογισμός (π/υ)	% π/υ
ΠΕΠ Πελοποννήσου	180	31.066.340,87	29,90%
ΕΠΑνΕΚ	870	68.845.808,85	66,25%
HORIZON	14	2.279.427,71	2,19%
Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας	5	1.722.113,00	1,66%
Σύνολο	1.069	103.913.690,43	100,00%

Συνάφεια

Αξιολογικό Ερώτημα **Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα Ενεργοποιήθηκαν 5 από τα αρχικά προβλεπόμενα 10 εργαλεία πολιτικής (50%), με 25,2% της προϋπολογισμένης συνδρομής σε επίπεδο δημόσιας δαπάνης. Το

αποτέλεσμα κρίνεται ως ανεπαρκές όσον αφορά την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών που αναφέρονται στην ΠΣΕΕ.

Τεκμηρίωση Το Σχέδιο Δράσης της ΠΣΕΕ Πελοποννήσου (Απρίλιος 2015, σελ. 96) είχε προϋπολογίσει τη συνδρομή συνολικά δώδεκα επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΠΕΠ στις ανάγκες της, με συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης για τη συνδρομή αυτή της τάξης των €25,15εκατ. Μέχρι τον Ιούλιο του 2023, καταγράφεται συνδρομή από 4 ειδικούς στόχους με συμβασιопоποιημένη δημόσια δαπάνη της τάξης των €6,3εκατ. ή 25,2% της επιδιωκόμενης. Από τα 10 εργαλεία πολιτικής που προβλεπόταν στο ΠΕΠ Πελοποννήσου προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ ενεργοποιήθηκαν 5, με το ΕΠ12 να καλύπτει το 77,3% της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης.

Αξιολογικό Ερώτημα **Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα Οι δράσεις που εξυπηρετούν τους στόχους της έξυπνης εξειδίκευσης παρουσιάζουν στην αναλογία χρηματοδότησης προς το σύνολο των δράσεων στους αντίστοιχους ΘΣ ταύτιση με τον ΘΣ1 και ποσοστό άνω του 60% με τον ΘΣ2.

Τεκμηρίωση Υπολογίστηκε η αναλογία ενταγμένων έργων σχετικών με την ΠΣΕΕ ως προς το σύνολο των έργων στους ΘΣ 1, 2, 3 & 8 και η αναλογία της δημόσιας δαπάνης με τον ίδιο τρόπο, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι δράσεις στήριξης επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Η συνολική αναλογία έργων προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ προς το σύνολο των ενταγμένων είναι 22,08% και η αντίστοιχη της δημόσιας δαπάνης ανέρχεται σε 9,4%.

Θεματικός Στόχος	Δ2.1.1	Δ2.1.2
ΘΣ1	100%	100%
ΘΣ2	96,86%	62,57%
ΘΣ3 (εκτός Covid)	0,22%	0,16%
ΘΣ8	0%	0%

Εάν συνυπολογιστούν όμως και οι δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας τότε οι τιμές μειώνονται αισθητά (Δείκτης Δ.2.1.1=8,14% και Δ.2.1.2=5,99%).

Προστιθέμενη Αξία

Αξιολογικό Ερώτημα **Ε1. Σε ποιο βαθμό θα είχαν επιτευχθεί οι στόχοι των ΠΣΕΕ χωρίς την υποστήριξη των ΠΕΠ;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα Για τα 2 από τα 5 εργαλεία πολιτικής που εφαρμόστηκαν από το ΠΕΠ Πελοποννήσου υπήρχαν αντίστοιχες προσκλήσεις από τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα.

Τεκμηρίωση Για την εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ Πελοποννήσου υπολογίστηκε ο λόγος της έντασης ενίσχυσης των ενταγμένων έργων στο ΠΕΠ σε σχέση με τα ενταγμένα από ομοειδείς προσκλήσεις, αξιοποιώντας δεδομένα από το ΟΠΣ και το ΠΣΚΕ για έργα κρατικών ενισχύσεων. Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

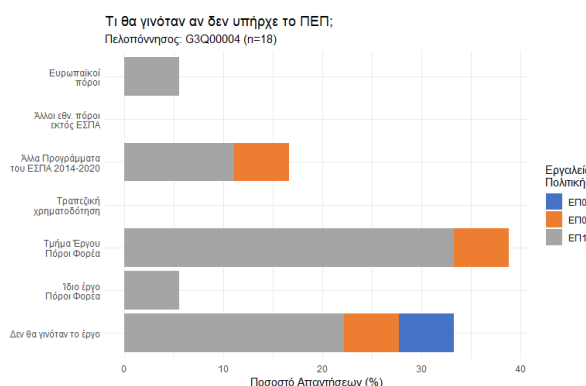
- 3) ΕΠ2. Στο πλαίσιο των προσκλήσεων για την «Υποστήριξη της Περιφερειακής Αριστείας» και «Ενίσχυση των Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας β' κύκλος» εντάχθηκαν 4 έργα με συνολικό ύψος δημόσιας δαπάνης €5,2εκατ.
- 1) ΕΠ12: Στο πλαίσιο των προσκλήσεων «Ψηφιακό Βήμα» και «Ψηφιακό Άλμα» υπήρχαν 203 ενταγμένα έργα με συνολικό ύψος δημόσιας δαπάνης €3,2εκατ.

Ο δεύτερος παράγοντας που εξετάστηκε ήταν το ποσοστό των δικαιούχων που ενισχύθηκε από τις προσκλήσεις του ΠΕΠ σε σχέση με το σύνολο των δικαιούχων (μοναδικά ΑΦΜ) και από τις δύο πηγές χρηματοδότησης (ΠΕΠ και τομεακά) για ομοειδείς προσκλήσεις. Με βάση δεδομένα του ΟΠΣ, για το ΕΠ2 και ΕΠ12 υπήρξαν 218 δικαιούχοι μέσω του ΠΕΠ και αντίστοιχα 205 μέσω ΕΠΑΝΕΚ.

Λαμβάνοντας υπόψη τους κοινούς ωφελομένους από ΠΕΠ και ΕΠΑΝΕΚ, ο υπολογισμός των δεικτών προκύπτει ως εξής:

ΕΠ	ΠΕΠ	Τομεακά	Ε2.1.1	Δικαιούχοι ΠΕΠ	Δικαιούχοι τομεακά	Ε2.1.2
ΕΠ2	696.500	5.211.061	12%	2	2	50%
ΕΠ12	4.889.884	3.244.764	60%	216	203	52%
Σύνολο	5.586.384	8.455.825	40%	218	205	52%

Η έρευνα πεδίου (βλ. επισυναπτόμενο γράφημα), αν και αφορά μόνο 18 ωφελομένους, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το 22,2% θα αναζητούσαν χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ ή από ευρωπαϊκούς πόρους για την υλοποίηση των έργων. Στα 18 έργα, τα 6 (33,3%) δε θα γίνονταν χωρίς την ύπαρξη του ΠΕΠ, γεγονός που υποδηλώνει μέτρια προστιθέμενη αξία. Επίσης, 8 από τα 18 έργα (44%) θα υλοποιούνταν, στο σύνολο ή εν μέρει, χωρίς τη συνδρομή των διαρθρωτικών ταμείων από ίδιους πόρους του φορέα.

Επιπτώσεις

Αξιολογικό Ερώτημα **ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα;**

Επίδοση ●

Βασικά ευρήματα Τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου αφορούν μόνο τα ΕΠ2 και ΕΠ8. Τα αναμενόμενα άμεσα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί σε ποσοστό 89% (ΕΠ2) και 53% (ΕΠ8) των έγκυρων απαντήσεων, ενώ αντίστοιχα τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί ή αναμένεται να επιτευχθούν σε ποσοστό 86% (ΕΠ2) και 100% (ΕΠ8) των έγκυρων απαντήσεων.

Τεκμηρίωση Η έρευνα πεδίου απευθύνθηκε σε 32 ωφελομένους, 2 για το ΕΠ2 και 30 για το ΕΠ8. Απάντησαν 1 ωφελούμενος για το ΕΠ2 και 3 για το ΕΠ8, το δείγμα θεωρείται επαρκές οριακά (>10%).

Ως έγκυρες απαντήσεις θεωρούνται εκείνες που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως «Μη εφαρμόσιμο» για κάθε υποερώτημα.

Ο βαθμός επίτευξης κάθε άμεσου αποτελέσματος και για τα δύο εργαλεία πολιτικής κυμάνθηκε από 0% έως 100%. Στην περίπτωση του ΕΠ8, στο σύνολο των 23 υποερωτημάτων, οι απαντήσεις με βαθμό επίτευξης μικρότερο του 41% αντιστοιχούσαν στο 35% του συνόλου (PI8Q03, PI8Q04, PI8Q05, PI8Q07, PI8Q14, PI8Q15, PI8Q16, PI8Q18, PI8Q20). Αντίστοιχα, οι απαντήσεις με βαθμό επίτευξης άνω του 61% αντιστοιχούσαν στο 48% των υποερωτημάτων (PI8Q01, PI8Q02, PI8Q06, PI8Q08, PI8Q09, PI8Q11, PI8Q12, PI8Q13, PI8Q17, PI8Q21, PI8Q23).

Ο δείκτης ΣΤ.1.1.1 υπολογίστηκε για το ΕΠ2 σε 89% και για το ΕΠ8 σε 53%.
Ο δείκτης ΣΤ.1.1.2 υπολογίστηκε για το ΕΠ2 σε 86% και για το ΕΠ8 σε 100%.

Ως προς τα ποιοτικά στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή του ΕΠ2, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, τρία υποερωτήματα που σχετίζονται με άμεσα αποτελέσματα και θεωρήθηκαν ως μη εφαρμόσιμα είναι τα:

- Απόκτηση επιστημονικού εξοπλισμού που επιτρέπει διεξαγωγή έρευνας/πειραμάτων/δοκιμών που γίνονταν και στο παρελθόν (PI2Q03).
- Οι νέες υπηρεσίες που προσφέρονται λόγω του νέου επιστημονικού εξοπλισμού ήδη δημιουργούν έσοδα (PI2Q011).
- Ο επιστημονικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε διατίθεται με όρους ανοικτής πρόσβασης σε ερευνητές άλλων φορέων και επιχειρήσεις (PI2Q012).

Και αντίστοιχα για τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα το:

- Μετά την ολοκλήρωση του έργου, αυξήθηκαν σε σχέση με το παρελθόν τα έσοδα του Φορέα μας από παροχή υπηρεσιών (PI2Q016)

Για το ΕΠ8, τα άμεσα αποτελέσματα που χαρακτηρίστηκαν ως μη εφαρμόσιμα είναι με φθίνουσα σειρά:

- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας εφάρμοσε νέο επιχειρηματικό μοντέλο (PI8Q20).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας εισήλθε σε νέα αγορά ή προσάρμοσε τα προϊόντα του στις ανάγκες μιας νέας αγοράς (PI8Q05).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας βελτίωσε την ευελιξία στην παραγωγή (PI8Q10).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας μείωσε το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (PI8Q12).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας μείωσε το χρόνο εισαγωγής ενός τουλάχιστον προϊόντος του στην αγορά (PI8Q14).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας βελτίωσε τις ικανότητες επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων (PI8Q15).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας βελτίωσε την ανταλλαγή γνώσεων του με άλλες επιχειρήσεις ή πανεπιστήμια (PI8Q16).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας βελτίωσε την ανθεκτικότητα και τη προσαρμοστικότητά του σε αλλαγές στο εξωτερικό περιβάλλον (PI8Q19).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας βελτίωσε τις αρνητικές επιπτώσεις του στο περιβάλλον ή πέτυχε περιβαλλοντικές ωφέλειες (PI8Q22).
- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας συμμορφώθηκε με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (PI8Q23).

Αντίστοιχα, για το ΕΠ8 το μόνο μεσοπρόθεσμο αποτέλεσμα που χαρακτηρίστηκε ως μη εφαρμόσιμο ήταν το:

- Ως αποτέλεσμα του έργου, ο Φορέας έχει αυξήσει την αξία των εξαγωγών του (PI8Q28).

Αξιολογικό Ερώτημα **ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμες επιπτώσεις;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Το παρόν αξιολογικό ερώτημα θα απαντηθεί μέσω focus group σε επόμενη φάση του έργου αφού ληφθούν υπόψη τα ευρήματα του ΣΤ1 ανά εργαλείο πολιτικής στο σύνολο της χώρας.

Τεκμηρίωση

Το μοναδικό μέχρι στιγμής εύρημα που θα πρέπει να εκτιμηθεί σε επόμενη φάση του έργου είναι ό,τι, βάσει της έρευνας πεδίου, οι ίδιοι οι ωφελούμενοι σε 3 από τις 4 περιπτώσεις θεωρούν ότι το έργο δημιούργησε σημαντικές επιπτώσεις για το φορέα τους, και σε 1 περίπτωση έντονα ισχυρή επίπτωση. Η τεκμηρίωση των απαντήσεων αυτών στηρίζεται στη συμβολή τεχνογνωσίας, εξοπλισμού, προσωπικού στην έρευνα και την εκτιμώμενη αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Αξιολογικό Ερώτημα **ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Η κατανομή της δημόσιας δαπάνης για δράσεις υποστήριξης της ΠΣΕΕ στις 5 περιφερειακές ενότητες της Πελοποννήσου φαίνεται να είναι καλά συσχετισμένη τόσο με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας όσο και με την πληθυσμιακή κατανομή. Ο δείκτης Gini για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης στις Π.Ε. έχει τιμή 0,14 και αυξάνεται ελαφρώς σε 0,15 λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας και σε 0,19 λαμβάνοντας υπόψη την πληθυσμιακή κατανομή. Η καλή αυτή επίδοση μπορεί να ερμηνευτεί ίσως από το γεγονός ότι το ΕΠ12, που είχε τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, και απευθύνεται στο σύνολο των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, κατανέμεται χωρίς μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των Π.Ε.

Τεκμηρίωση

Βλέπε ενότητα «Συγκεντρωτικά» στο πρώτο μέρος της παρούσας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αποτελεσματικότητα: Το ΠΕΠ Πελοποννήσου παρουσιάζει ένα ιδιαίτερο παράδοξο: παρά το ότι κατάφερε να εξειδικεύσει έναν σχετικά μεγάλο αριθμό ΕΠ, (ειδικά αυτών που σχετίζονται με τον ΘΣ1), εν τέλει δεν κατάφερε να «μεταγράψει» την εξειδίκευση αυτή σε δαπάνες για την ΠΣΕΕ. Πέρα από τους γενικούς παράγοντες που επίδρασαν και αναφέρονται παρακάτω (καθυστερήσεις, κρίσεις κ.λπ.), η διερεύνηση αναδεικνύει την δυσκολία που έχουν οι σχετικά μικρές περιφέρειες να μετουσιώσουν την ΔΕΑ σε αποτελεσματικά και λειτουργικά εργαλεία. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις δύο δράσεις του ΕΠ8 που αφορούσαν ποιοτικά εργαστήρια και κουπόνια καινοτομίας η συνολική δαπάνη δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 10% των χρημάτων που είχαν προϋπολογιστεί από τις αντίστοιχες προσκλήσεις.

Η συσχέτιση των δεικτών αποτελέσματος με την υλοποίηση των έργων του ΠΕΠ είναι αδύνατη λόγω του μικρού χρηματοδοτικού μεγέθους του ΠΕΠ και κατά πάσα πιθανότητα οι επιτευχθείσες τιμές δεν θα επηρεάζονταν σημαντικά χωρίς την ύπαρξη του. Ο αριθμός των μοναδικών ωφελομένων είναι 229, και χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα χαμηλός.

Χρονικά υπήρχαν παράγοντες που συνέβαλαν στην καθυστέρηση της ενεργοποίησης των δράσεων υποστήριξης της RIS3 από το ΠΕΠ όπως: (α) η εκπλήρωση των σχετικών αιρεσιμοτήτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, (β) η αναμονή αποσαφήνισης/νομοθέτησης επιλογής του ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κρατικών ενισχύσεων στα ΠΕΠ και (γ) η αναμονή της απλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Η επίδραση της COVID-19 εντοπίζεται από την ΕΥΔ κύρια σε σχέση με τις σχεδιαζόμενες δράσεις για εξωστρέφεια που ακυρώθηκαν. Από την άλλη δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι υπήρξε αδυναμία ενεργοποίησης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΥΔ (που επιβεβαιώνονται και από τα στοιχεία του ΟΠΣ), εκτιμάται ότι το 40% των ενταγμένων πράξεων θα ολοκληρωθεί.

Αποδοτικότητα: Σε επίπεδο σχεδιασμού δεν πραγματοποιήθηκαν ιδιαίτερες συσχετίσεις των δράσεων του ΠΕΠ Πελοποννήσου με άλλους μηχανισμούς υποστήριξης. Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν είτε έχουν περιορισμένη δυνατότητα ανάπτυξης συνεργειών (ΕΠ12) είτε είχαν περιορισμένη επιτυχία (ΕΠ8) προκειμένου να μπορούν να αξιολογηθούν. Οι αποκλίσεις του μοναδιαίου κόστους (όπου μπορούν να εκτιμηθούν) είναι οριακές και δεν συσχετίζονται με συστηματικές παραμέτρους δεδομένου ότι οι δείκτες τροφοδοτούνται κυρίως από δράσεις (κουπόνια καινοτομίας, ψηφιακά) με μικρό κατώφλι ανώτατης ενίσχυσης (10.000 και 25.000 αντίστοιχα).

Συνοχή. Δεν υπάρχουν επικαλύψεις με άλλα εργαλεία πολιτικής.

Συνάφεια. Μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου ενεργοποιήθηκαν 5 εργαλεία πολιτικής, ωστόσο ορισμένα από αυτά είχαν πολύ χαμηλή (σε όρους χρηματοδότησης) επίτευξη. Γενικά σε όσα ΕΠ υπήρχαν αντίστοιχες δράσεις η συμμετοχή του ΠΕΠ στην συνολική χρηματοδότηση ήταν συμπληρωματική.

Προστιθέμενη αξία. Για τα 2 από τα 5 εργαλεία πολιτικής που εφαρμόστηκαν από το ΠΕΠ Πελοποννήσου υπήρχαν αντίστοιχες προσκλήσεις από τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα. Η έρευνα πεδίου, αν και αντιστοιχεί σε περιορισμένο δείγμα, καταγράφει ότι το 22,2% θα αναζητούσαν χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ ή από ευρωπαϊκούς πόρους για την υλοποίηση των έργων, ενώ στα 18 έργα, τα 6 (33,3%) δε θα γινόταν χωρίς την ύπαρξη του ΠΕΠ, γεγονός που υποδηλώνει μέτρια προστιθέμενη αξία.

Βαθμός επίτευξης άμεσων και μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα αναμενόμενα άμεσα αποτελέσματα για τα 2 από τα 5 εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν έχουν επιτευχθεί σε ποσοστό 89% (ΕΠ2) και 53% (ΕΠ8). Αντίστοιχα, τα αναμενόμενα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί ή αναμένεται να επιτευχθούν σε ποσοστό 86% (ΕΠ2) και 100% (ΕΠ8).

Χωρική κατανομή σε επίπεδο περιφερειακών ενότητων. Η κατανομή της δημόσιας δαπάνης για δράσεις υποστήριξης της RIS3 στις 5 περιφερειακές ενότητες της Πελοποννήσου παρουσιάζει ισορροπία στο βαθμό που τα μεγέθη της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας και της πληθυσμιακής κατανομής στις

3 από τις 5 ΠΕ διαθέτουν σχετικά χαμηλές αποκλίσεις και εκφράζουν τον μ.ο. και των 5. Ο δείκτης Gini για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης στις Π.Ε. είναι 0,145 (0,15 όταν ληφθεί υπόψη η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας και σε 0,19 όταν ληφθεί υπόψη η πληθυσμιακή κατανομή). Οι δύο τελευταίες τιμές συνιστούν πολύ καλή επίδοση που οφείλεται στην ισόρροπη κατανομή στο σύνολο των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Συνεντεύξεις

Ημερομηνία

16/11/2023 8:30-9:30

Στελέχη ΕΥΔ ΕΠ Πελοποννήσου

Ψαράκης Αντώνης (Προϊστάμενος ΕΥΔ)

Τουρλούκη Κυριακή (Αν. Προϊστάμενος - Μονάδα Α')

Βιβλιογραφία

Περιφέρεια Πελοποννήσου, Διεύθυνση Αναπτυξιακού προγραμματισμού (2019). Έκθεση Παρακολούθησης Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Περιφέρειας Πελοποννήσου έτους 2019.

ΟΜΑΣ Α.Ε. (2019). *Πρώτη Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας του ΕΠ 'Πελοπόννησος', Τελική έκθεση αξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας, της Αποδοτικότητας και της Συνάφειας, καθώς και τελική πρόταση αναθεώρησης του ΕΠ, 3ο Παραδοτέο.*